

חנוכה

על המלחמות

באחד מימי חנוכה תשכ"ו הופיע הרב מרן הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל במושב יסודות, כדי להשתתף בשמחה חנוכת הבית של בית הכנסת המקומי. כיון שנתבד לשאת דברי ברכה לכבוד המאורע, שילב בדבריו רעיונות מעיני דיומא, והסביר בין השאר את נוסח ההודאה שאומרים בתפילה ובברכת המזון "**על הניסים ועל הנפלאות ועל המלחמות**".

הוא שאל בפליאה כאיש משתומם: מהו שאנו מודים על המלחמות, וכי אוהבי מדון אנחנו, ועל חרבנו נחיה, ששמחים כביכול על שזימן לנו ה' מלחמות, וכי לא מתאים יותר שנודה על הנצחונות שבהם מיגרנו את האויב? והשיב להודות על הנצחון - עדיין מוקדם מידי. הלא המלחמה ביונים היתה מלחמה רוחנית בעיקרה.

מלחמת הקדושה נגד הטומאה, והנצחון הסופי לא יהיה אלא בעת שיבוא משיח צדקנו... אפס, בינתיים מודים אנו על עצם הדבר שאנו נלחמים על כך שבכל המצבים הקשים ביותר שהטומאה מאיימת להשתלט ולכבוש הכל יהודים אינם נכנעים אלא מלחמים בעוז על יהדותם... (הרב מפוניבז' חלק ג' עמוד ע"א)

מקור: הרב שלמה לוינשטיין